

Új szulfoszalán ligandumok és átmenetifém komplexeik előállítása és katalitikus sajátságai

Preparation of new sulfosalan ligands and their transition metal complexes and their catalytic properties

BUNDA Szilvia¹, dr. LIHI Norbert², dr. VORONOVA Krisztina³,
dr. UDVARDY Antal¹, Prof. dr. JOÓ Ferenc^{1,2}

¹Debreceni Egyetem, Természettudományi és Technológiai Kar, Kémiai Intézet,
Fizikai Kémiai Tanszék, 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

telefon: +36-52 (512-900), e-mail: bunda.szilvia@science.unideb.hu

²MTA-DE Redoxi- és Homogén Katalitikus Reakciók Mechanizmusa Kutatócsoport ³Department of
Chemistry, University of Nevada, Reno, Reno, NV 89557, USA

ABSTRACT

In our research, we have designed and synthesized new water soluble sulfonated salan ligands and their transition metal complexes. Equilibrium investigations (by pH-potentiometry, ¹H- and ¹³C-NMR spectroscopies) on these ligands and their Cu(II)-, Ni(II)-, and Pd(II)-complexes were also carried out. We identified species distributions in these aqueous systems and the results helped to suggest reaction mechanisms of some important catalytic reactions, such as pH-dependent hydrogenation, redox isomerization and C-C couplings.

Keywords: catalysis, sulfosalans, transition metals, water, solution equilibria

KIVONAT

Munkánk során új, vízoldható szulfoszalán ligandumok és átmenetifém komplexeik tervezésével és szintézisével foglalkoztunk. Koordinációs kémiai módszerekkel megvizsgáltuk a ligandumok és átmenetifém-komplexeik oldategyensúlyi viszonyait. Elvégeztük a ligandumok Cu(II)-, Ni(II)-, Pd(II)-komplexeinek pH-potenciometriás titrálását, valamint az oldatban jelen lévő részecskék eloszlásának teljes feltérképezését és jellemzését is. Ezen vizsgálatok nagyban elősegítik katalitikus tulajdonságaik megértését, valamint a reakciók mechanizmusának vizsgálatát (pl, pH függő hidrogénezés, redox izomerizáció, C-C keresztkapcsolás).

Kulcsszavak: katalízis, szulfoszalán, átmenetifémek, víz, oldategyensúly

Köszönetnyilvánítás: A kutatás a GINOP-2.3.2.-15-2016-00008 és a GINOP-2.3.3-15-2016-00004 számú projekt keretében, az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósult meg. A szerzők köszönik a támogatást a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs alaphoz (NKFI-FK128333) és a Technológiai Minisztérium ED_18-1-2019-0028, Járműipari fejlesztési programjának is.